

Отримано: 22 вересня 2018 р.

Прорецензовано: 5 жовтня 2018 р.

Прийнято до друку: 6 жовтня 2018 р.

e-mail: boybasil@meta.ua

DOI: 10.25264/2519-2558-2018-3(71)-48-52

Бойчук М. В., Бойчук В. М. Динамічні процеси в суспільно-політичній лексиці (на матеріалі заголовків сучасних інтернет-видань). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2018. Вип. 3(71), вересень. С. 48–52.

УДК 81'272:004.1.01

Бойчук Марія Володимирівна,
кандидат філологічних наук, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Бойчук Василь Миколайович,
кандидат філологічних наук, доцент, Національна академія внутрішніх справ

ДИНАМІЧНІ ПРОЦЕСИ В СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІЙ ЛЕКСИЦІ (НА МАТЕРІАЛІ ЗАГОЛОВКІВ СУЧАСНИХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ)

У статті подано структурно-семантичну типологію неологізмів суспільно-політичного характеру, що функціонують у структурі заголовків сучасних інтернет-видань. Указана тематична група є найпродуктивнішою серед інноваційних одиниць мови модерних ЗМІ і характеризується багатогранністю структури, в якій найбільше налічуємо назв осіб. Неологізми інтернет-дискурсу детермінують структурно-значеннєві параметри українського публіцистичного лексикону та визначають майбутні тренди розвитку неології як науки.

Ключові слова: неологізм, заголовок, інтернет-видання, інновація, тематична група, лексикон, семантика.

Бойчук Марія Владимировна,
кандидат филологических наук, Открытый международный университет развития человека «Украина»
Бойчук Василий Николаевич,
кандидат филологических наук, доцент, Национальная академия внутренних дел

ДИНАМИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ В ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛЕКСИКЕ (НА МАТЕРИАЛЕ ЗАГОЛОВКОВ СОВРЕМЕННЫХ ИНТЕРНЕТ-ИЗДАНИЙ)

В статье представлено структурно-семантическую типологию неологизмов общественно-политического характера, функционирующих в структуре заголовков современных интернет-изданий. Указанная тематическая группа является самой продуктивной среди инновационных единиц языка современных СМИ и характеризуется многогранностью структуры, в которой больше всего насчитываем наименований человека. Неологизмы интернет-дискурса детерминируют структурно-смысловые параметры украинского публицистического лексикона и определяют будущие тренды развития неологии как науки.

Ключевые слова: неологизм, заголовок, интернет-издания, инновация, тематическая группа, лексикон, семантика.

Mariia Boichuk,
Ph.D. in Philology, Open International University of Human Development «Ukraine»,
Vasyl Boichuk,
Ph.D. in Philology, assistant professor, National Academy of Internal Affairs

DYNAMIC PROCESSES IN SOCIO-POLITICAL LEXICON (ON THE MATERIAL OF THE HEADLINES OF MODERN INTERNET PUBLICATIONS)

The article deals with the structural and semantic features of innovative units denoting person's names which are functioning in the headlines of today's Internet media (pravda.com.ua, sprotiv.org, eurointegration.com.ua, 4post.com.ua, uzinform.com.ua, epochtimes.com.ua, rep-ua.com).

The high level of politicization of the Ukrainian society is determining the fact of the appearance in the Ukrainian media discourse the different types of innovations structurally and semantically motivated by ideological and political views of speakers.

Linguistic analysis reveals the following thematic groups and subgroups of innovative names denoting different notions. They are: I. Person's names: 1) names denoting state politicians; 2) names describing forms of activity (with 2 subgroups – a) names of professions, posts, kinds of activity; b) members of organizations, representatives of ideologies, status bearers); 3) names differentiating persons by certain features. II. Names indicating the state of society, the level of its development, negative processes. III. Names designating social phenomena and processes. IV. Names denoting concepts from the field of social communications. V. Names depicting books on political topics, lists, agreements, documents and their projects. VI. Names denoting the realities of international relations. VII. Names marking different actions, projects and flash mobs. VIII. Names designating organizations, parties, blocs and state structures. IX. Names indicating family, ceremonial and friendly relations. X. Names marking countries, settlements, territories.

Key words: neologism, headline, online edition, innovation, thematic group, lexicon, semantics.

Дослідження динаміки лексичного складу мови завжди було і залишається одним із пріоритетних завдань для лінгвістів. Особливу увагу у студіях мовознавців викликають процеси появи новотворів, зокрема їх структурно-семантичний і стилістико-прагматичний аспекти, оскільки результати досліджень у цій царині науки про мову дають підґрунтя для формування узагальнень, які, скажімо, виявляють і репрезентують взаємовпливи мови з психологією, філософією, культурою, етнографією тощо, тобто розглядати емпіричний мовний матеріал багатогранно й різнобічно. На сьогодні окреслену проблематику опису інноваційного матеріалу ґрунтовно представлено, для прикладу, у працях Ф. С. Бацевича [1], Г. М. Вокальчук [3], Ю. О. Жлуктенка [5], А. П. Загнітка [6], Ю. А. Зацного [7], Є. А. Карпіловська [9], Н. Ф. Клименко [10], Ж. В. Колоїз [11], О. А. Стишова [17], К. В. Бріткікової [2], В. В. Герман [4], А. А. Калетнік [8], Я. О. Конопацької [12], С. С. Лук'яненка [13], Д. В. Мазурик [14], П. І. Мариненка [15], Л. Л. Михайленко [16], Н. В. Стратулат [18] та ін.

Високий рівень політизації українського соціуму детермінує факт появи різного типу інновацій. З погляду семантики інноваційні одиниці становлять широке поле значеннєвих репрезентантів, а семантико-поняттєвими ознаками соціально-політичних номенів є «їх тісний зв'язок із ідеологічними та політичними поглядами носіїв мови, динамічність, швидка змінність, нестабільність складу, дифузність стосовно інших тематичних груп та інші» [13, с. 5].

Об'єктом дослідження є лексеми-неологізми суспільно-політичного характеру, що функціонують у заголовках сучасних українськомовних інтернет-видань, що представляють модерний медійний дискурс. Предмет розгляду – інноваційні одиниці суспільно-політичної сфери, що активно функціонують у заголовкових комплексах. Аналізована тематична група, як засвідчує аналіз, демонструє найвищий рівень продуктивності, окрім того, у її складі можна виділити структури, об'єднані підтемами, найбільшу з яких становлять номінації осіб.

Джерелами дослідження стали такі сучасні он-лайн видання, як «Українська правда», «Спротив», «Форпост», «Європейська правда», «Укрзахідінформ» тощо.

I. Номінації осіб. I. I. Номени на позначення державно-політичних діячів. Щодо деяких політиків виявлено значну кількість нових назв, що свідчить про їхню значну популярність і активну участь у суспільно-політичному житті: *Ю. Тимошенко – НоваВона, або Колективна Тимошенко з відкритим кодом* (УП, 15.06.18), *«нафталінова московська зозуля»* (УП, 18.11.16), *український Робін Гуд* (ВЕ, 01.06.11), *Юля-бьяка* (УП, 04.04.09), *Юлія Володимирівна Муссоліні* (УП, 19.06.18), *українська Жанна д'Арк* (УП, 19.02.01; 26.03.09), *Сфінкс № 1 української політики* (УП, 03.11.08), *леді Ю* (УП, 15.06.18; 30.10.16), *вічна опозиціонерка в законі* (УП, 07.09.06), *вона* (УП, 17.09.09), *Джу(н)длія* (УП, 16.09.05); *Л. Кучма – Кучма-переможець* (УП, 18.01.01), *Леонід Данилович Мазепа. Кучма по-москальські* (УП, 20.02.01), *двократний ворог преси* (УП, 03.05.01), *«хазяїн» землі української* (УП, 13.05.01), *Прометей новітньої України* (УП, 07.09.01), *парторг на троні* (УП, 20.09.01); *В. Янукович – забутий голос з Москви* (УП, 02.03.16), *вічно вчорашній* (УП, 01.09.06), *Робін Гуд навпаки* (УП, 11.06.11), *Янукович-опозиціонер, Янукович-прем'єр-міністр* (УП, 27.10.06); *В. Ющенко – український Бальцеревич* (УП, 05.05.01), *Президент-Невидимка вся України* (І-Р, 04.09.10), *Ющенко-2010* (УП, 30.12.08), *Ющенко-ринковик* (УП, 06.06.01).

Далі йдуть політики, назви яких демонструють меншу продуктивність: *І. Богословська – Кармен Богословська на НЛО* (УП, 08.10.01), *Інна Гебельсвіна* (УП, 20.03.09); *Г. Суркіс – олігарх-футболіст* (УП, 25.08.01), *Григорій Перший* (УП, 12.06.07); *Р. Ахметов – головний авторитет України* (УП, 21.09.06), *«український Берлусконі»* (УП, 27.10.06).

Решта назв узагалі малопродуктивні: *князь темників* – «глава адміністрації президента України В. Медведчук» (УП, 11.10.02), *Богом обраний* – «П. Порошенко» (УП, 24.04.18), *герой іншого часу* – «П. Порошенко» (УП, 25.05.18), *голос Кучми* – «заступник голови АП Л. Кучми В. Базів» (УП, 13.10.06), *любитель дармових снігуренок* – «О. Болкісєв», (УП, 19.12.07), *картковий «крадій» з Партії регіонів* – «В. Лук'янов» (УП, 13.12.07), *Троянський кінь для Януковича* (УП, 27.04.09) – «С. Тігіпко», *герой нашого часу* – «М. Азаров» (УП, 15.03.01), *український Антикисельов* – «В. Долганов» (УП, 13.04.01), *кримський Ющенко* – «С. Куніцин» (УП, 24.07.01), *Гітлерюнге М* – «Д. Медведєв» (УП, 15.08.08), *президентська Дубина* – «віце-прем'єр Олег Дубина» (УП, 26.01.01), *соціалістичний олігарх* – « президент Маріупольського меткомбінату ім. Ілліча В. Бойко» (УП, 20.11.06), *мер за версією WBC* – «В. Кличко» (УП, 02.12.05), *старий валет* – «А. Мартинюк» (УП, 13.12.07), *кривавий друг Ющенка* – «М. Саакашвілі» (УП, 03.11.07), *Черновецький-Шварценеггер* (УП, 24.11.07), *Грач-«вигнанець»* (УП, 02.03.09).

I. II. Номени на позначення форм діяльності. Суспільно-політичні зрушення постійно спричиняють появу нових загальнономовних і оказіональних номінацій для понять, пов'язаних із різними формами діяльності. Загальнономовні інноваційні утворення демонструють оперативну реакцію мовної системи на появу в житті нових об'єктів. Залучаючись до організації семантичної структури заголовків, такі одиниці при прямому вживанні забезпечують інформаційний бік фрази. Коли ж вони використовуються у ситуаціях невалентного зіткнення, тоді відбувається процес образотворення за допомогою цих одиниць. Оказіональні ж номінації виникають відразу як одиниці з такою функцією. Серед назв форм діяльності можна виділити дві основні підгрупи. Це насамперед *назви посад, професій, видів діяльності: яструб без комплексів* – «*Радник Трампа з нацбезпеки*» (УП, 23.03.18.), *політик-маніпулятор* (УП, 28.02.18), *актори другого плану* (УП, 13.01.17), (УП, 06.10.06), «чорні лебеді» президентських виборів (УП, 22.08.18), *депутат в законі* (УП, 06.10.06), *ПАПа-одинак* (УП, 22.02.18), *квазікандидати* (УП, 11.08.18), *інвестор-початківець* (УП, 07.09.18), *клон-прем'єр* – «*про схожість вбрання В. Ющенка із вбранням прем'єра Великобританії Г. Брауна*» (УП, TableID, 16.05.08), *президент-янгол* (УП, 27.06.03), «*міністр-побратим*» (УП, 07.08.07), *міністр-християнин* (УЗІ, 02.03.11), *сніговик-політик* (УД, 29.12.10), *свродепутат* (УП, 05.01.09). Поряд з узуальними неоназвами виявлено значну кількість номінацій, що називають розчленовані поняття, тому зарахування їх до певних груп має умовний характер. Часто саме модифікація відомої одиниці (а не створення нової) і надає похідному утворенню статусу неолексеми.

Друга підгрупа – *назви членів організації, представників ідеології, прихильників ідей, носіїв статусу: экс-БЮТівець* (ФП, 17.05.11), *наші «анти»фаши* – «сучасні антифашисти» (УП, 04.03.08), *вітренківець* (УП, 31.10.06), *сдун* (УП, 16.01.02), *кучміст* (31.10.07), *коаліціоніст* (УП, 07.06.06), *коаліціант* (УП, 17.08.07), *засидишки* (УП, 29.11.01), *СДПУ(О)шник* (УП, 28.09.01), *інтерівець* (УП, 22.06.07), *спрощенець* (ФП, 18.05.11), *самооборонець* (УП, 30.09.09), *БЮТівець* (УП, 24.12.07), *УНСОвєць* (УП, 09.11.01), *антиолігарх* (УП, 13.06.01), *не-олігарх* (УП, 26.12.00), *необютівець* (УП, 13.06.07), *лжєпорист* (УП, 28.08.07), *екс-адміністратор* (ФП, 25.03.11), *нашоукраїнець* (УП, 24.11.10), *комуно-олігарх* (УП, 02.08.06), *регіонал* (УП, 08.12.08; ФП, 12.05.11), *майданарбайтер* (УП, 10.09.07); *VIP-чиновник* (ФП, 06.04.11), *жебрак-пенсіонер* (УП, 03.04.11), *Вір-пенсіонер* (УП, 25.02.09; 07.06.07).

Серед досліджуваного матеріалу виділено і номени, що позначають *учасників акцій, ідеологічних груп, об'єднань за переконаннями, виконавців дій: донбасяни* (УП, 23.12.04), *протестувальник* (ІБ, 27.11.10), *антикризовик* (УП, 15.11.06), «*гнівні протестувальники* – «учасники протестної акції «День гніву» (УП, 15.05.11), *багнет «гаранти»* – «захисники Л. Кучми» (УП, 22.12.00), *мисливці за серцем Ющенка* – «учасники віртуальної передвиборчої коаліції Ющенка» (УП, 30.06.01), «*Євразійські вандали*» – «представники Євразійського союзу молоді» (УП, 29.05.08), *нові Морози* – «зрадники обіцянок виборцям» (УП, 18.11.07), *нові Гонгадзе* – «нові жертви боротьби з режимом» (УП, 05.12.00), *младорефор-*

матор (УП, 07.06.01), *майданник* – «учасник заходів на майдані Незалежності» (УП, 06.11.07) *«самостійник»* – «член самостійної України» (УП, 18.07.01), *українські бен ладени* – «учасники подій 9 березня 2001» (УП, 11.10.01), *грантоїд* (УП, 02.04.01; 23.12.04, УП, 26.05.04).

I. III. Номени на позначення осіб за певними ознаками. Такі одиниці мають чітке призначення – охарактеризувати об'єкт, якому дається назва. Ця мета досягається або зовнішнім прирошенням форми, або образним перейменуванням, або змінами в лексико-семантичній структурі слова: *«депутати за викликом»* (УП, 24.05.18), *дигери в краватках* (УП, 27.06.18), *«Дуче»Ляшко* (УП, 01.08.18), *«депутат-самовбивця»* (УП, 12.06.07), *жінка-епоха* (УП, 14.03.03), *депутати-«самогубці»* (УП, 18.06.07), *депутат-кнопкодав* (УП, 01.06.07), *«депутат-самовбивця»* (УП, 12.06.07), *депутат-перебізчик* (УП, 06.07.01), *«тушки»* (ФП, 28.03.11), *трошки опозиціонер* (УП, 30.10.01), *продуктові Санта-Клауси* – «працівники штабів Януковича і Тимошенко, що роздавали гостинці» (УП, 13.01.10), *сучасні «азефи»* – *нетеушинки в депутатських костюмах* – «малоосвічені лицемірні політики» (УП, 21.12.00), *відморозки* (УП, 18.08.04; 13.02.09), *українець-автомобіліст* (УП, 17.10.07), *дівчина-«Дюймовочка»* (УП, Tablo ID, 12.05.11), *хлопчик-магніт* (ВЕ, 16.05.11).

II. Номени на позначення стану суспільства, рівня його розвитку, негативних процесів. Суспільно-політичні процеси впливають на стан соціуму. Багато в чому вони мають негативний характер і небажані результати. Це знаходить своє відображення в неологізмах: *засоби масової дезінформації* (УП, 08.09.18), *асоціація ворожнечі* (УП, 23.04.18), **ПРИВАТна історія** (УП, 15.06.18), *судний день* (УП, 06.06.18), *вчителько моя, спонсор БПП* (УП, 24.04.18), *вогнем і м'ячем* (УП, 22.05.18), *молодіжний землетрус* (УП, 31.05.18), *національна лудоманія* (УП, 31.05.18), *ласкаво не просимо* (УП, 18.05.18), *пряники на довгій вудці* (УП, 17.05.18), *розморозили* (УП, 25.04.18), *Рада європейської корупції* (УП, 26.04.18), *феномен Вакарчука і Зеленського* (УП, 06.04.18), *геть від Москви і ближче до Фірташа* (УП, 06.04.18), *танці навколо труби* (УП, 13.04.18), *«начальник тітушок»* (УП, 13.04.18), *шпигунські ігри-2* (УП, 13.04.18), **пост-Майданна Україна** (УП, 21.06.18), *«стіна Яценюка»* (УП, 03.05.18), *Велика Невітчизняна* (УП, 08.05.18), *експатологія* (УП, 22.04.11), *Парк російського періоду* (I-P, 16.05.11), *донецька дискотека* – «бійки у ВР за участю членів ПР» (УП, 17.07.09); *конспірологія по-українськи* – «теорії змов у політикумі» (УП, 10.12.07), *одобрямс* (УП, 25.08.10), *білоруське диво* – «стан розвитку Білорусі» (УП, 03.05.11).

III. Номени на позначення суспільних явищ і процесів. Динаміка екстралінгвальної суспільно-політичної дійсності вносить на поверхню багато найрізноманітніших явищ, запускає ряд трансформаційних процесів. Дуже часто інновації, співвідносні з такими денотатами, дають їм оцінку: *заспамлена Рада* (УП, 23.03.18), *електроМобільна Україна* (УП, 21.03.18), *майстер-клас популізму* (УП, 01.03.18), *закон «Ківалова-Колесніченка»* (УП, 01.03.18), *аспірант Альянсу «новий статус України»* (СП, 11.03.18), *«міхомайдани»* (УП, 03.01.17), *День беззахисної Вітчизни* (УП, 24.02.18), *ера «жовтих богданів»* (УП, 21.02.18), *«танго удвох»* «коаліція Порошенка і Яценюка» (УП, 31.03.16), *плече громадськості* – «діяльність громадських організацій у протидії корупції» (ЛП, 20.12.08), *«Вибори-суд-романтика...»* (УП, 27.11.06), *коаліційність* (УП, 20.04.06; 25.11.03), *коаліціада* (УП, 05.09.06; 10.12.08; 21.03.06), *недокапіталізм* (УП, 11.10.06; 12.10.06), *квазі-авторитаризм* (УП, 27.05.11), *прозахідність* (УП, 30.09.00), *пост-майдан* (УП, 23.03.05), *десуверенізація* (УП, 02.04.09), *необольшевизм* (УП, 07.08.07), *анти-українізація* (УП, 18.05.06), *указ(о)кратія* (УП, 18.06.01), *олігократія* (УП, 19.05.03), *Кучмагейт* (УП, 27.11.00, 19.02.04, 01.04.11), *Гонгадзегейт* (УП, 10.12.09; 04.12.00), *Волковгейт* (УП, 26.01.01), *зваричгейт* (УП, 17.05.05), *гекачухня* (УП, 19.08.03), *коаліційність* (УП, 20.04.06; 25.11.03), *українішання* (УП, 18.05.06), *коаліціонування* (УП, 16.06.06), *олігархат* (УП, 07.03.06; 12.05.11), *паханат* (С, 10.01.11), *путінізм* (УП, 03.12.08), *гербізм* (УП, 28.08.02), *кучмізм* (УП, 12.09.08), *ірпеніада* (УП, 28.04.06), *коаліціада* (УП, 05.09.06; 10.12.08; 21.03.06), *литвиніада* (УП, 23.05.02), *спікеріада* (УП, 07.05.02; 05.12.08; 12.12.08), *Юліада* (УП, 21.08.07), *Замковеничина*, *Потебеньчина* (УП, 13.01.01), *азаровичина* (УП, 30.10.07), *фірташизація* (УП, 12.10.07), *лукашенкізація* (УП, 13.10.04), *макдональдизація* (УП, 11.03.09), *путінізація* (УП, 03.12.08), *кірілізація* (УП, 29.05.11), *білорусизація* (УП, 30.03.11), *есденізація* (УП, 18.02.05; 11.01.07), *ірландизація* (УП, 08.01.04), *барбосизація* (УП, 05.08.08), *кабачізація* (УП, 11.03.09), *НАТО-нал-ізація* (УП, 09.04.08), *васаліз-ація* (УП, 11.03.01), *три «кола некла» для Юлії Тимошенко* – «обрання Ю.Тимошенко прем'єром» (УП, 18.10.07), *арабський сценарій* – «заворушення проти влади» (УП, 15.04.11), *тернопільське диво* – «вибори до Тернопільської облради» (УП, 05.04.09), *епідемія електоральних міфів* – «спалах передвиборчої активності» (УП, 17.12.03), *виборчий Хелойн* – «вибори 2010» (УП, 23.10.04), *фейсліфтинг України* (УП, 31.03.11), *перемоніторити* (УП, 30.03.01), *кадротрус* (УП, 02.06.11), *замах на «священну корову»* (УП, 09.07.01) – «перепитування української Конституції».

IV. Номени на позначення понять зі сфери соціальних комунікацій. Поряд із трансформаціями і розвитком суспільно-політичної сфери відбувається удосконалення і прогрес її комунікаційної інфраструктури. Цю взаємозалежність відображає склад аналізованої підгрупи: *інформклерство* (УП, 30.01.01), *психотехнологія* (УП, 07.02.06), *ГерманІнформ* (УП, 01.04.10), *месідж* (УП, 05.11.08) // *месідж* (УП, 20.08.07) *джинса* – «замовні матеріали у ЗМІ» (РІК, 11.10.12), *медіабайср* (УП, 06.11.07), *піар-консультант* (УП, 01.04.11), *медіа-партнер* (УП, 08.09.06) *блогер-підричник* (УЗІ, 03.02.11), *топ-ньосмейкер* (I-P, 04.09.10), *політтехнолог* (УП, 08.11.01) / *політтехноЛОХ* (С, 21.01.11), *держпіар* (УП, 12.08.02), *медіа-закон* (УП, 03.12.09), *медіа-війна* (УП, 21.08.04), *радіомарафон* (УП, 03.05.01), *піар-акція* (УП, 09.11.06.), *піар-хід* (УП, 04.01.04; 11.08.07), *PR-війна* (РІК, 19.02.10), *PR-кампанія*, *PR-акція* (УП, 03.12.01), *PR-кроки* (УП, 09.08.05), *ПіднеВІЛЬНЕ ТБ* (УП, 06.11.07), *«Чорноморка»* – «ТОВ «Чорноморська телерадіокомпанія» (УП, 20.08.10), *темникгейт* (УП, 09.10.02), *темник* (УП, 09.03.07; 12.02.03; 27.10.04), *мовчання телеягнят* – «цензура на ТБ» (УП, 22.04.11), *телебвиство* (УП, 22.07.04).

V. Номени на позначення книг на політичну тематику, списків, угод, документів і їх проектів. Мовна система так само активно й оперативно реагує на появу нових книг, укладання угод, створення проектів документів тощо: *історія України-Кучми* – «книга Л. Кучми «Україна – не Росія» (УП, 03.07.03), *пакт Януковича-Медведєва* – «харківські угоди» (УП, 23.04.10), *список Януковича* (УП, 05.12.05) // *список «калашникових»* – «виборчий список Партії регіонів» (УП, 31.07.07), *«чорна мітка» Луценку* – «проект постанови про звільнення міністра внутрішніх справ Юрія Луценка» (УП, 12.05.09), *шенген* (УП, 10.04.11), *коаліційна угода* (УП, 09.12.08).

VI. Номени на позначення реалій міжнародних відносин. Активна діяльність України на міжнародній арені, переговорні процеси, спільні проекти детермінують появу назв, що відображають цей аспект життя українського соціуму: *багатоВікторність* (УП, 24.06.04), *гоніць* – «новий посол Росії в Україні» (УП, 23.10.09), *ПДЧ* (УП, 08.12.08), *євроамнезія* (УП, 19.08.08), *євроінтеграція* (УП, 02.09.05), *євро-окуляри* (УП, 07.07.08), *євросуд* (УП, 12.01.05), *євротабір* (УП, 20.05.05), *євро-ФантГазія* (УП, 18.03.08), *європолітик* (УП, 26.05.11).

VII. Номени на позначення акцій, проектів, флешмобів. Нинішній період в історії України відзначається високим рівнем політичної активності членів соціуму. Цей факт спричиняє проведення різноманітних акцій і флешмобів, появу проектів: *14 травня запланований «День гніву»* – «Всеукраїнська акція» (Д, 13.05.11), *антимафіозний фронт* (УП, 07.07.01), *акція «Україна без Кучми»* (УП, 18.12.00), *акція «Три місяці без Правди»* (УП, 15.12.00), *акція «Замов Кучму»* (УП, 20.12.00), *флешмоб «Рік у ярмі»* (С, 25.02.11), *проект Кучми – «Президент України – дітям вбитих журналістів»* (УП, 26.09.01).

VIII. Номени на позначення організацій, партій, блоків і державних структур. Факт політичної розгалуженості українського соціуму, створення і переформатування виборчих структур, наявність широкої мережі громадських організацій детермінує появу їх назв: *віра, надія і любов Кучми* – «Партія регіонів, Народнo-демократична партія і партія «Трудова Україна» (УП, 17.08.01), *Кримський полігон приручених комуністів, Або політична «Камасутра»* – «Президія ВР Криму» (УП, 21.10.00), *енергетична Антанта* – «об'єднання країн для розв'язання енергетичних проблем» (УП, 01.09.08), *партія Азарова* – «Партія регіонів» (УП, 07.06.01), *Литвин і компанія* – «ВРУ» (НМ, 13.09.10), *«Друзі Фалуньгун»* – «група в парламенті Канади» (ВЕ, 14.12.09), *депутатське об'єднання «Європейський вибір»* (ФП, 15.03.11), *Комітет «За правду»* (УП, 23.04.01), *суспільна рада «Одеса-3000»* (ІБ, 07.02.06), *фракція «НУ»* (УП, 06.09.01), *«Нова Генерація»*, *блок Ющенко* (УП, 06.11.01), *«Стоп цензурі!»* (ТК, 21.07.11), *«Яблуко»* (УП, 07.05.01), *«Регіони»* – «ПР» (УП, *Регіони* (УП, 08.12.08; 09.12.08; 12.05.09), *коти Леопольди* – «НУНС» (УП, 13.12.07), *ширка* – «широка коаліція» (УЗІ, 02.06.09).

Серед одиниць такого типу зустрічаються складноскорочені слова й аббревіатури: *ЄПДУ* (УП, 15.12.06), *За ЄДУ* (УП, 29.10.01), *ПРІБЮТ* (ZZ, 12.11.11), *ПорЄЦ* (УП, 25.04.08), *Мінсправлюб* – «Міністерство у справах любові» (УП, 16.02.04), *партЮщенко* – «Народний Союз Наша Україна» (УП, 06.03.05), *Нацкомморалі* (УП, 14.04.09), *анти-НА-ТО* (УП, 21.12.05), *нео-СНД* (УП, 03.12.05), *псевдо-«Пора»* (УП, 01.09.07), *передвиборчий блок ФНП* (УП, 09.07.01), *«НУ-НС-ЄЦ»* (УП, 01.04.08), *НУНС* (УП, 06.11.07; 09.12.08), *КОП* (УП, 17.03.02) – «команда озимого покоління».

IX. Номени на позначення родинних, обрядових і дружніх стосунків. Такі одиниці використовуються лише як готові структури для формування похідних вторинних назв: *дитинка-сиротинка* (УП, 08.12.08), *горе-батьки* (ЛП, 18.01.11), *горе-мати* (ЛП, 24.02.09), *батьки-нелюди* (ЛП, 11.11.10), *друг-мільйонер* (УП, 04.07.07), *куми-«археологи»* (УЗІ, 15.03.11), *наречена-втікачка* (УП, 14.09.09), *лжепасинок* (УП, 22.10.07), *екс-пасинок* (УП, 27.06.07), *любі друзі* – «оточення В. Ющенко» (УП, 31.10.07).

X. Номени на позначення країн, населених пунктів, територій. У цій тематичній групі йдеться лише про переназивання. Політична активність демонструється на певних територіях, тому їхні назви-характеристики так само залучаються до відповідних процесів: *держжава-мутант* – «Україна» (УП, 23.04.08), *країни-ізгой* – «Ірак, Ангола, Сьєрра-Леоне, Ліберія» (УП, 21.10.02), *королівство кривих дзеркал* – «Україна 2001 року» (УП, 07.02.01), *рівненське «місто атомників»* – «Кузнецовськ» (УЗІ, 26.05.11), *місто над Латорицею* – «Мукачеве» (МН, 19.08.10), *країна брехунів* – «Україна» (УП, 29.10.01; 14.11.05), *Сорланд* – «поліцейська країна (країна копів)» – «Україна» (УП, 04.04.01), *мафіозна держава* – «Росія» (ВЕ, 18.12.10), *новий кокаїновий рекордсмен* – «Перу» (ЛП, 24.06.10).

Отже, динамічні процеси в мові інтернет-видань актуалізують різноструктурні у плані форми й змісту інноваційні одиниці, які креативно «продукує» українська ментальність. Проаналізовані новотвори, за сприятливих умов їх подальшого функціонування у дискурсі ЗМІ, ймовірно, детермінуватимуть структурно-значеннєві параметри українського публіцистичного лексикону у ближчі десятки років і визначатимуть нові тренди неології.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Процес неологізації та динаміка структури семантичного поля. *Мовознавство*. 1980. № 3. С. 54–59.
2. Бріткіова К. В. Узуальне та оказіональне в інноваціях сучасної української мови: тенденції оновлення лексико-словотвірної категорії назв особи: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Харків, 2007. 21 с.
3. Вокальчук Г. М. Оказіональні лексичні новотвори в українській поезії ХХ століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Київ, 2009. 38 с.
4. Герман В. В. Індивідуально-авторські неологізми (оказіоналізми) в сучасній поезії (60- 90-і роки): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Київ, 1999. 22 с.
5. Жлуктенко Ю. А., Березинский В. П., Борисенко И. И. и др. Неологізми – телескопные слова. *Английские неологізми*. Киев: Наукова думка, 1983. С. 101–113.
6. Загнітко А. Естетичне навантаження оказіоналізмів у поезії В. Стуса. *Лінгвіст. студії: зб. наук. пр.* Вип. 8. Донецьк: ДонДУ, 2001. С. 208–216.
7. Зацний Ю. А. Неологізми англійської мови 80–90 років ХХ століття. Запоріжжя: РА «Тандем-У», 1997. 396 с.
8. Калетнік А. А. Лінгвістичний статус неологізмів у неокласичному тексті: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Київ, 2008. 16 с.
9. Карпіловська Є. А. Тенденції поповнення номінаційних ресурсів української мови: згорнуті лексемні категорії. *Мова. Людина. Світ: зб. наук. праць до 70-річчя проф. М. Кочергана*. Київ, 2006. С. 315–323.
10. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. 336 с.
11. Колоїз Ж. В. Оказіональна деривація: теоретичний та функціонально-прагматичний аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Київ, 2007. 40 с.
12. Конопацька Я. О. Семантична неологія в сучасному французькому медіадискурсі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.05 «Романські мови». Київ, 2005. 20 с.
13. Лук'яненко С. С. Лексико-словотвірні інновації в українському соціально-політичному назовництві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Харків, 2009.

14. Мазурик Д. В. Інноваційні процеси в лексиці сучасної української літературної мови (90-і роки XX ст.): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Львів, 2002. 212 с.

15. Мариненко П. І. Лексичні новотвори в сучасній іспанській мові: структурний та семантичний аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.05 «Романські мови». Київ, 2006. 20 с.

16. Михайленко Л. Л. Динаміка суспільно-політичної лексики української мови кінця XX – початку XXI століття (на матеріалі мови українських засобів масової інформації) : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 2009. 217 с.

17. Стишов О. А. Українська лексика кінця XX століття: (На матеріалі мови засобів мас. інформації) [Текст]. 2-е вид., переробл. Київ : Пугач, 2005. 388 с.

18. Стратулат Н. В. Дериваційні та семантичні неологізми в лексичній системі української мови (на матеріалі тлумачного словника української мови в 20-ти томах) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова». Київ, 2009. 20 с.

Джерела ілюстративного матеріалу

ЄП	Європейська правда	https://www.eurointegration.com.ua
С	Спротив	http://sprotiv.org
УП	Українська правда	http://www.pravda.com.ua/news
ФП	Форпост	http://www.4post.com.ua
УЗІ	Укрзахідінформ	http://uzinform.com.ua
ВЕ	Велика епоха	http://www.epochtimes.com.ua
І-Р	Інтернет-репортер	http://rep-ua.com